

FUMIGACJA

Zalecenia dotyczą sposobu odzyskania pomieszczenia po skażeniu jakim jest proces fumigacji (zamgławiania). Decyzja o przyjętym sposobie odzyskania pomieszczenia podejmowana jest przez kierującego działaniem ratowniczym na podstawie zaleceń dowódcy SGRChem, każdorazowo w porozumieniu z właścicielem / zarządcą obiektu oraz z Inspektorem Sanitarnym właściwym co do miejsca wystąpienia zdarzenia.

I. FUMIGACJA (ZAMGŁAWIANIE).

Jest to proces polegający na zamgławianiu wskazanym środkiem z użyciem właściwego sprzętu do użytku wewnętrznego celem „odzyskania”, zdezynfekowania pomieszczenia / obiektu / pojazdu.

Dotyczy użycia fumigacji wewnętrznej, w tym również użycia „granatów fumigacyjnych”, tj. bezobsługowej dezynfekcji powierzchni nieinwazyjnych oraz wyrobów wyposażenia medycznego.

Powstająca podczas procesu fumigacji atestowanym sprzętem mgła nie powinna po jednym procesie doprowadzić do zniszczenia mebli czy pozostawionych dokumentów.

Fumigację należy prowadzić w warunkach ścisłej kontroli i nadzorowania tego procesu, zarówno w zakresie stężenia wprowadzanego odczynnika, jak ochrony przed narażeniem ratowników.

Przed oddaniem do użytkowania pomieszczenia należy stwierdzić w nim brak przekroczeń stężeń niebezpiecznych.

II. PRAWIDŁOWE PRZYGOTOWANIE POMIESZCZENIA DO FUMIGACJI.

1. W miarę możliwość przewietrzyć pomieszczenia przez minimum 30 minut.
2. Działania należy poprzedzić usunięciem wszystkich jednorazowych materiałów z którymi kontakt mogła mieć osoba zakażona / potencjalnie zakażona oraz elementy których nie będzie można poddać procesowi fumigacji, np.: bandaże, które należy traktować jako odpad medyczny.
3. Pomieszczenie powinno być dokładnie umyte / zdezynfekowane uwzględniając wszystkie powierzchnie, sprzęty i wyposażenie. Niezdezynfekowane powierzchnie mogą znacząco wpłynąć na brak skuteczności procesu. Nie należy używać preparatów na bazie aktywnego chloru i aktywnego tlenu i innych które mogą wchodzić w reakcję chemiczną z preparatem używanym do zamgławiania. Jeśli istnieje ryzyko kumulacji preparatu na powierzchniach, należy rozważyć jego odmycie wodą przed rozpoczęciem procesu zamgławiania.
4. Należy wynieść wszystkie rośliny, zwierzęta oraz dzieła sztuki. Zapewnić bezpieczeństwo osób postronnych.
5. Kratki wentylacyjne, otwory w drzwiach, nieszczelności w oknach oraz wszelkie inne nieszczelności mogące spowodować wydostawanie się mgły dezynfekcyjnej muszą być uszczelnione / zabezpieczone. Brak szczelności pomieszczenia obniży skuteczność procesu oraz będzie powodować, że rozpylony preparat będzie

- wydostawał się poza dezynfekowane pomieszczenie, narażając osoby postronne na kontakt z substancją chemiczną.
6. Na czas dezynfekcji wentylacja automatyczna musi być wyłączona celem osiągnięcia odpowiedniej koncentracji środka w pomieszczeniu.
 7. Należy wziąć pod uwagę wpływ klimatyzacji na osiągnięcie prawidłowych parametrów dezynfekcji oraz ewentualne skażenie wtórne.
 8. Zawsze należy zwracać uwagę na czujniki przeciwpożarowe, które muszą zostać wyłączone, lub jeżeli nie jest to możliwe należy osłonić je rekomendowanymi przez producenta czujek osłonami.
 9. Zawsze pozostawiamy swobodny dostęp do okna lub sterownika wentylacji, by po przeprowadzeniu fumigacji, nie trzeba było przestawiać sprzętów mogących blokować dostęp.
 10. Urządzenie do fumigacji ustawiamy zawsze w takim miejscu, żeby zapewnić jak najlepszą dyfuzję preparatu, w sposób umożliwiający pozostawianie wolnej przestrzeni (zalecane 2 metry) od dyszy urządzenia, aby dyfuzowana mgła nie natrafiła na przeszkody. Powyższe mogłoby spowodować skroplenie preparatu i blokadę swobodnego rozprzestrzeniania się mgły dezynfekcyjnej.
 11. Celem osiągnięcia optymalnego efektu, należy zapewnić jak największy dostęp dla czynnika dezynfekcyjnego na poddawanych procesowi fumigacji powierzchniach. Należy pamiętać o tym, że mgła dezynfekcyjna nie przenika przez materace, pościel, koce, materiały bawełniane czy papierowe – preparat osiadzie na tych powierzchniach, ale nie przeniknie do ich struktury. Staramy się nie pozostawiać ww. materiałów, które mogą chłonać preparat.
 12. Bezwzględnie należy wynieść z pomieszczenia produkty spożywcze, leki, itp. w tym materiały z powierzchnią chłonną.
 13. W wyznaczonych pomieszczeniach, w sytuacjach wyjątkowych dopuszcza się przeprowadzenie procesu zamgławiania kumulując wcześniej umyte i zdezynfekowane wyposażenie oraz sprzęt, które tego procesu wymagają. Pamiętać należy, aby uwzględnić w procesie kubaturę pomieszczenia oraz ilość sprzętów i pozostawić swobodny dostęp do okna lub sterownika wentylacji.
 14. Preparat do zamgławiania jest kompatybilny (chyba że producent / dostawca wskazał inaczej) ze sprzętem elektronicznym, filtrami HEPA, ale w przypadku wątpliwości, co do bezpieczeństwa zastosowania metody zamgławiania do danej powierzchni należy uzyskać informację od producenta.
 15. Sprzęty elektroniczne na czas trwania zamgławiania powinny zostać odłączone od zasilania.
 16. Nikomu nie wolno przebywać w czasie całego procesu składającego się z następujących etapów:
 - 1) dyfuzja,
 - 2) czas kontaktu (dezynfekcja),
 - 3) odzyskiwanie pomieszczenia.
 17. Pomieszczenie poddawane fumigacji powinno być czyste i zdezynfekowane, okna zamknięte, czujniki gazów odłączone i/lub zabezpieczone, kratki wentylacyjne zabezpieczone. Należy uruchomić zamgławiacz i opuścić pomieszczenie.

18. Pomieszczenie powinno być zamknięte na klucz. Drzwi od zewnętrznej strony oklejone (uszczelnione) taśmą. Naklejamy na drzwi stosowną informację z godziną zakończenia procesu, informacją o prowadzonym procesie fumigacji w pomieszczeniu oraz o zakazie wstępu. Na tabliczce musi znaleźć się też kontakt do osoby prowadzącej / odpowiedzialnej za proces fumigacji.
19. Po upływie wskazanego przez urządzenie czasu trwania procesu należy uruchomić wentylację w celu „odzyskania pomieszczenia”. W sytuacji jeśli nie ma możliwości uruchomienia wentylacji z zewnątrz należy wejść do pomieszczenia z zachowaniem środków ochrony indywidualnej (aparaty OUO) celem otwarcia okna, uruchomienia wentylacji lub zdjęcia zabezpieczeń na kartkach wentylacyjnych.
20. Należy zredukować czas przebywania w pomieszczeniu po zamgławianiu do minimum, tj. czas potrzeby na otwarcie okna, wyłączenie wentylacji, zdjęcie zabezpieczeń z kratki wentylacyjnych / czujników przeciwpożarowych.
21. Czas odzyskiwania pomieszczenia to minimum 7 pełnych wymian powietrza, co związane jest z efektywnością systemu wentylacji w danym pomieszczeniu (czas wymiany powietrza). W przypadku użycia okna – minimalny czas to 30 minut (w zależności od stosunku powierzchni okna do kubatury pomieszczenia – może znacznie się wydłużyć).
22. Przed oddaniem pomieszczenia do użytkowania należy stwierdzić w nim brak przekroczeń stężeń niebezpiecznych.
23. Wszelkie powierzchnie znajdujące się w pomieszczeniu mogące mieć kontakt z żywnością muszą być zmyte wodą zdatną do picia (zabawki z powierzchnią zmywalną również).

III. DOBÓR SPRZĘTU.

Sprzęt do fumigacji dobieramy zgodnie ze wskazaniem producenta oraz zgodnie z przeznaczeniem do określonej kubatury.

Po zabiegu fumigacji i dokładnym wywietrzeniu pomieszczenie nie jest zabezpieczone przed następnym przypadkiem skażenia. Po wykonaniu zabiegu nie ma żadnych aktywnych pozostałości, które mogą chronić przestrzeń i powierzchnie pomieszczenia przed ponownym skażeniem.

IV. ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA.

1. Minimalne zabezpieczenie ratownika przygotowującego pomieszczenie do fumigacji poprzez jego dezynfekcję:
 - 1) ubranie kat. III typ 3B – buty i rękawice (pod spodem rękawiczki lateksowe) – otaśmowane,
 - 2) maska pełnotwarzowa z filtropochłaniaczem nie gorsza niż P3 / lub w uzasadnionych przypadkach, gdzie nie ma potwierdzenia / podejrzenia bezpośredniego skażenia pomieszczenia dowódca może zalecić maseczkę ffp3 / ffp2 + gogle / okulary.
2. Minimalne zabezpieczenie ratownika prowadzącego działania związane z odzyskaniem pomieszczenia po fumigacji:
 - 1) ubranie kat III typ 3B – buty i rękawice (pod spodem rękawiczki lateksowe) – otaśmowane,
 - 2) aparat OUO lub pochłaniacz dedykowany do odkaźnika.

**Niezależnie od zapisów zaleceń,
należy stosować się do instrukcji obsługi
oraz zaleceń producenta sprzętu służącego do fumigacji.**